

BOGANMELDELSER

GÖSTA BAGGE: *Arbetslönens Reglering genom Sammanslutningar*. A/B Nordiska Bokhandeln. Stockholm 1917.

Forf. meddeler i Forordet, at det dels er gennem sit Arbejde for Kommerskollegiet om Arbejds- og Lønforhold i Sverige og dels ved Deltagelse i Forhandlinger mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, at han har følt sig tilskyndet, oprindelig til en Fremstilling af de kollektive Arbejdsaftalers mange forskellige Bestemmelers Indflydelse paa Arbejderklassens Livsvilkaar, men derefter — som et Forarbejde hertil — til en lønteoretisk Indledning til en induktiv Behandling af hele Lønspørgsmaalet.

Denne Indledning er imidlertid blevet et stort Værk paa henvend 500 Sider, som dog, ihvorvel den er strængt teoretisk anlagt, rummer meget Stof, der er samlet fra lønstatistiske Undersøgelser, Arbejderoverenskomster o. a. St.

Bogen behandler altsaa ikke, hvad man af dens Titel kunde tro, det Emne, hvorledes og i hvilket Omfang Lønnen fastsættes overenskomstmæssigt gennem Organisationer eller ved Lov, men gaar ud fra, at Lønningerne fastsættes paa den Maade, og spørger om Virkningerne af Lønændringer for den paagældende Industri, for de paagældende Arbejdere og for det øvrige Samfund, idet hver enkelt Virkning søges isoleret i alle dens Konsekvenser. „Ceteris paribus“ er derfor blevet et staaende Udtryk i hvert Kapitel.

BOGANMELDELSER

GÖSTA BAGGE: *Arbetslönens Reglering genom Sammanslutningar*. A/B Nordiska Bokhandeln. Stockholm 1917.

Forf. meddeler i Forordet, at det dels er gennem sit Arbejde for Kommerskollegiet om Arbejds- og Lønforhold i Sverige og dels ved Deltagelse i Forhandlinger mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, at han har følt sig tilskyndet, oprindelig til en Fremstilling af de kollektive Arbejdsaftalers mange forskellige Bestemmelers Indflydelse paa Arbejderklassens Livsvilkaar, men derefter — som et Forarbejde hertil — til en lønteoretisk Indledning til en induktiv Behandling af hele Lønspørgsmaalet.

Denne Indledning er imidlertid blevet et stort Værk paa henvend 500 Sider, som dog, ihvorvel den er strængt teoretisk anlagt, rummer meget Stof, der er samlet fra lønstatistiske Undersøgelser, Arbejderoverenskomster o. a. St.

Bogen behandler altsaa ikke, hvad man af dens Titel kunde tro, det Emne, hvorledes og i hvilket Omfang Lønnen fastsættes overenskomstmæssigt gennem Organisationer eller ved Lov, men gaar ud fra, at Lønningerne fastsættes paa den Maade, og spørger om Virkningerne af Lønændringer for den paagældende Industri, for de paagældende Arbejdere og for det øvrige Samfund, idet hver enkelt Virkning søges isoleret i alle dens Konsekvenser. „Ceteris paribus“ er derfor blevet et staaende Udtryk i hvert Kapitel.

Emnet er delt saaledes, at først behandles Spørgsmaalet om en Lønforhøjelse kan overflyttes paa de andre Deltagere i Produktionen, idet Produktets Pris tænkes uforandret; dernæst en Lønforhøjelses Indvirken paa Valget af Produktionsmetoder, paa Forandringer i Konsumtionen og paa Udjævning af Arbejdslønnernes Højde. Endelig følger Afsnit om Lønforhøjelsens Indflydelse paa Arbejdsløshed, paa Arbejdsevnen m. m.

Forf.'s Slutningsresultater samler sig i den Betragtning, at den kollektivt aftalte eller ved Lov bestemte Løns Evne til varigt at højne Arbejdslønnens statiske Niveau er i forskellige Retninger mere begrænset, end man i Almindelighed forestiller sig, naar man bedømmer samtlige Virkninger, som de former sig i hvert enkelt Tilfælde. For dem, der opnaar en Lønforhøjelse, kan denne være en virkelig Fordel, men de skadelige Virkninger vil maaske senere vise sig for Faget som Helhed. Forf. fremhæver dog ogsaa Tilfælde, da en saadan Lønforhøjelse faar helt igennem heldige Følger saavel for de paagældende Arbejdere som for hele Samfundet, nemlig dels i mere begrænsede Overgangstilfælde, hvor Lønnen har været presset ned til Fordel for andre Produktionsfaktorer, og dels i de Tilfælde, der medfører en Forandring af de „objektive“ Faktorer for Løndannelsen, nemlig en varig Hævning af Produktionsfaktorernes Kvantiteter eller Forbedring af Produktionens Organisation. Navnlig vil gode Virkninger kunne ventes f. Eks. i Hjemmeindustrien. „I hvert Fald, bemærker Forf., turde det kunne konstateres, at Forandringer i selve Lønsatsen i Almindelighed ikke har de samme Udsigter til varigt at forbedre hele Arbejderklassens Stilling som saa mange andre Forholdsregler indenfor Socialpolitiken, som i højere Grad er egnede til at træffe selve Forudsætnin-
gerne for Løndannelsen“.

Værket er en akademisk Afhandling, hvis teoretiske Søgen ind til Kernen i de opstillede Problemer vel næppe vil faa Indflydelse paa disses Behandling i det praktiske

Liv; men den er et Vidnesbyrd om, hvorledes hele det praktiske Liv, som det former og omformer sig for vore Øjne, giver Nationaløkonomien Stof til en fornyet og dyberegaaende Behandling end den hidtil kendte af mange af dens Afsnit, i dette Tilfælde af Lønteorien.

Johs. Dalhoff.

A. OPPERMANN: **Træ og andre Skovprodukter.** 468 S. August Bangs Boghandel. Kjøbenhavn 1916.

Dette Værk, hvis Udgivelse har strakt sig over Aarene 1911—15, giver en Fremstilling af Skovbrugets Vare- og Handelslære. Fremstillingen redegør i et første Afsnit for de Egenskaber, fysiske, kemiske og mekaniske, der betinger Træets Brugbarhed i de forskellige Anvendelser og de merkantile Egenskaber, der betinger dets Gangbarhed som Handelsvare. I Sammenhæng hermed omtales Fejl, Sygdomme og Ødelæggelser, der kan forringe Træets Anvendelighed og formindske dets Varighed. Og endelig gives der en Oversigt over de Egenskaber, der udmærker de forskellige Træsorter. I et følgende overordentlig interessant Afsnit gives der en Oversigt over det samlede Forbrug af Træ og de mange forskellige Maader, Træ finder Anvendelse paa, med særlig Omtale af, hvilke Størrelser og Kvaliteter de forskellige Anvendelser kræver, og hvilke Priser der opnaas. I det følgende behandles dernæst det mere skovbrugsfaglige: Tilvirkningen samt Transport og Salg af Skovbrugets Produkter. I et afsluttende Afsnit gøres der endelig kort Rede for, fra hvilke Kilder Oplysning kan hentes angaaende Træ og andre Skovprodukter. Et Tillæg omhandler Skovbrugets Biprodukter.

Det er naturligt, naar en enkelt Vare saaledes følges isoleret fra den almindelige Omsætning, at Fremstillingen maa komme til at gaa stærkt i Enkeltheder og berøre en